

HIVATAL

Fotó: Gubis Mariann

Levegőt!

Horváth Ágnes egészségügyi miniszter – államtitkár korában – egy rádióműsorban kijelentette, hogy nincs szükség a jó levegőre, mert a 21. században már gyógyszerekkel is kiválóan gyógyítható az asztma.

»A Béke Erő. Erő, mely új világot teremt.«

A Békejel nevű mozgalom 2004-ben látott napvilágot. Magyarországon 2008. március 29-30-án gyűjtják meg a béke fáklyáit, a reménylángját. 74 másik országban egy héttel korábban üzennek a világ vezetőinek a béke nevében.

Nóra, a festőművész

Közel 50 évesen, máig sem tudom milyen hatalom adta kezembe az ecsetet. Más dimenzióba kerültem. Egy új világ nyílt meg nekem, ahol újra gyermek lettem. Azóta nincs megállás. Festek.

Politikai melegség

A narancs és a piros (abc sorrendben írva) a színtartomány meleg színei közé tartoznak. Ezek azok, amikkel bizalmat, barátságot és a kellemes érzés lehet sugallni. Ha egy politikus ilyen szín mellől néz ránk a „gondoskodó atya” vagy a „megbízható barát” tekintetével, hajlamosabbak vagyunk jobban elhinni őt.

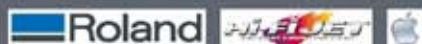
Zsebóra, mozdonyfütty, harangzúgás, avagy mi a baj a világgal

Maguk felé hogy látják ezeket a dolgokat, bátyám? Rám néz hosszan, figyelmesen. Felméri mennyi idős lehetek, városi vagy vidéki, meg aztán, hogy valóban érdekel-e a véleménye. Szinte hallom, ahogy fantáziátlan, csak egy irányba működőképes agya csikorogva dolgozik.

a z állampolgár lapja



digitális nyomtatás



刃流

Print & Cut

Fólia vágás plotterrel

nettó 2.900.- HUF/m²-től



Reklámtáblák tervezése és gyártása
Autódekorációk készítése
Világító reklámtáblák

Japán nyomtató, eredeti japán festékkel
a minőség érdekében.

Akciós ajánlatunk:



Digitális nyomtatás 110 cm szélességben
176 g-os matt fotópapírra
nettó 2.990.- HUF/m²
ajánlatunk 2007 november 30-ig érvényes.

Házhozszállítás



Ingyenes kiszállítás
Budapest területén és Érden
nettó 10.000 Ft vásárlás felett
egyéb esetben a szállítás díja: 900 Ft

Ötletelő rovat

Gyártasson posztert saját fényképről, vagy
szerezzen képet hozzá a netről...(linkek a weblapon)

Kérdéseivel kapcsolatban kérjük vegye fel velünk a kapcsolatot e-mail-ben vagy telefonon.

web: www.apress.hu e-mail: info@jstudio.hu tel.: 06-30-9244-286

cím: 2030 Érd Riminyáki út 61.

Tisztelt Olvasó!

Értesítjük, hogy az Ön által rendszeresen olvasott újság az elmúlt időszakban komoly gondokkal küzdött. A lapot működtető szervezetben szerkezeti átalakítás történt, hogy a vezetőség megakadályozza a teljes passzivitásba süllyedést. A továbbiakban a főszerkesztő személyes üzenetét olvashatják:

Kedves Olvasó!

A tőzsde mélyrepülése - anyagi helyzetünk értelmetlensége miatt - nem érintette gazdasági működésünket, de a természet energiáinak lüktetése nem tette egyszerűbbé munkánkat. A tavaszi fáradtság kihatással van számítógépeinkre, alkotókedviünkre is. De hogy elejét vegyünk a végső megsemmisülésnek, újragondoltuk folyamatainkat, személycserét hajtottunk végre, rovatokkal bővültünk, hogy egy kis frissességet, dinamizmust vigyünk lapunkba. Ráadásul számítógépeinket is újratelepítettük, a technikai háttér biztosítása végett.

Tehát fogadják szeretettel hétről hétre megújuló lapunk legújabb csodáit:

Ebben a számunkban debütál első gyakornokunk, Kállai Péter; elsőként jelenik meg Bulvárblokkunk bővítése, a 15perc; és a Négymadár nevű közéleti rajzmester képei is mostantól válnak rendszeressé.

Hivatal számunkban az átlagosnál több aktuálpolitikát jelentettünk meg, de kérjük, ne aggódjanak, nem kívánunk politikai lappá lesüllyedni. Csak a közélet eseményeinek értelmezéséhez szerettünk volna egy kevéske segítséget nyújtani.

Gondolkodtató kikapcsolódást!

Sablik Henrik
főszerkesztő

Tartalom

A hóhér bennünk lakik	4
Levegőt	5
világbékejel	6
Főhajtás a "lánglelkű" előtt	7
Nóra, a festőművész	8
Betegség vagy	
korszakváltás...?	9
Politikai melegség	15
Távol	17
Zsebóra, mozdonyfütty, ha-	
ranghúzás...	19
Hordási hiba	20

B U L V Á R B L O K K



Parlament választások ma.

Egykoron még Árpádot emelgettük pajzsháton...
Francis Goya, "Tu che no puedes"
(Te, aki nem tudod), 1797-98. Grafika.

15 szó hírnév

Szabó Márkus (2,5) ma reggel két vajaskenyeret evett meg jóízűen édesanyja társaságában. A finom reggeli egy kímélő étrend része volt, mivel a kisfiú mostanában bélinfluenzában betegeskedett, de már sokkal jobban van. Tele pocakkal már szívesen állt neki játszani kedvenc rendőrautójával,



miközben az ablakon dőlt be a tavaszt ígérő napfény. - Ma nagyon kócosan ébredt, igazán édes látvány volt - meséli az anyukája. - Remélem, ma már jobban lesz, és nem kínozza tovább a hasmenés. Pár napig gyógynövényteát ivott rá, ami sokat segített a gyógyulásában.

Szeretne híres lenni? Ismerje meg, milyen egy "celeb" élete!
Élvezne 15 szó hírnevet? Írjon nekünk:
"bulvarblokk@mentropia.hu"

*Mai hír: öngyilkosság
következtében évente
1 millióan, vagyis többen
halnak meg a világon,
mint ahány embert
megölnek.*

Magyarországon az öngyilkosságban – segédkezve – történő részvételt 5 év szabadságvesztéssel büntethetik. Az öngyilkossági kísérletet, vagyis sikertelen öngyilkosságot (a felmérések szerint hatszorosa a halállal végződőnek) nem büntetik sehogy...

Ezeket az embereket önszegélyező csoportok aktivistái, telefonos, netes segélyszolgálatok, egyházak szociális munkásai segítik, de csak akkor, ha kéri őket.

„Az öngyilkosság ellenkezik az élő Isten szeretetével”, tanítja a katolikus egyház.

A társadalmi megítélés enyhébb, mint a gyilkosság tekintetében. Halálos

A hóhér bennünk lakik

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) felmérései bizonyítják, hogy az utóbbi 50 évben több mint felével (60 %) emelkedett az öngyilkosságok száma. A férfiak négyszer annyian követnek el „sikeres” öngyilkosságot, mint a nők. Legtöbben a 60 év körüliek közül választják ezt a halált. Tavasszal és a délelőtti órákban történik a legtöbb öngyilkosság.

Legtöbben a volt Szovjetunió területén élők közül döntenek úgy, hogy önkézzükkel vetnek véget életüknek. Legjobb eredményekkel az Egyesült Államok dicsekedhet, ahol a kormányzat megelőző intézkedéseinek köszönhetően jelentősen csökkent az ilyen jellegű halálesetek száma.

Magyarország 2005-ben a hetedik helyen állt ebben a szomorú statisztikában. Százezer lakosból 25 honfitársunk döntött úgy, hogy befejezi az életet.

1900 óta létezik rendszeres és pontos adatszolgáltatás ez ügyben. Az első növekedési hullám 1932-ig tartott, aztán folyamatosan csökkent 1942-ig. A háború végéig ismét emelkedő tendenciát mutatott, majd 1956-ig a század legalacsonyabb értékét mérték. Ettől kezdve folyamatos emelkedést figyelhettek meg. A mindenkori csúcsot 1984-ben, a százezer lakosra jutó 46 fővel regisztrálták.

Az öngyilkosságot a szándékosság jellemzi. Olyan cselekmény, amely ugyan nem számít betegségnek, ám háttérben gyakran mentális zavar húzódik meg. Az öngyilkosok kétharmada depressziós beteg, de gyakran játszik szerepet az elkövetésben az alkoholizmus is. A legtöbb esetben lelki válságból keresnek kiutat ezzel a tettel az emberek.

Más kategória, de egyre növekvő számban kell számolnunk velük, a vallási fanatikusok testükre szerelt robbanóanyaggal történő merényletei. Ezek a megszállott emberek hősnek hiszik magukat és a dicsőségért halnak meg önként.

betegséggel küzdők esetében néma megértéssel fogadják még a családtagok is az öngyilkosság bekövetkeztét.

Az öngyilkosságot megelőző időszakban a legtöbb áldozat valamilyen közvetett formában jelzi szándékát a külvilág felé. Ilyen lehet a halálvágy megfogalmazása, gyógyszerek gyűjtögetése, fegyver vásárlása. A halált tervező ember gondolkodása merevvé válik, viselkedése megváltozik, emberi kapcsolatai beszűkülnek, értékrendje felborul, öngyilkosságról fantáziál. Haragja önmaga felé fordul, és egy nap megteszi...



Az öngyilkosság egy adott helyzet, többnyire átmeneti probléma „végleges” megoldását jelenti.

Irodalmi, zenei, képzőművészeti alkotások örökítették meg és tették halhatatlanná jó néhány történelmi személy önkéntes halálát. *Ki ne ismerné a szerelemből elkövetett leghíresebb páros, Rómeó és Júlia történetét? Ki ne hallott volna Domján Edit vagy Szécsi Pál halálának körülményeiről? A Bibliában fellelhető hét, öngyilkosságot elkövető ember egyike Júdás volt. Nem tudta feldolgozni saját árulását, ezért önkézzével vetett véget életének.*

Ha mindenkit felsorolnánk, hosszú lenne a sor... Figyeljünk oda magunkra, figyeljünk egymásra!

Levegőt!

Idén májusban lesz tizedik éve, hogy a világon mindenütt megemlékeznek az allergia és asztma világnapjáról az egészségvédő szervezetek, a betegek és gyógyítók.

Az Egészségügyi Világszervezet és az Európai Unió bizottságának Tiszta levegőt Európának nevű munkacsoportja szerint a kontinensen évente 300 ezer ember hal meg légszennyezéssel összefüggő okok miatt.

Az asztma korunk népbetegsége. Megközelítőleg 200 millió beteget tartanak számon a Földön. Ebből 200 ezer itt él Magyarországon. Budapesten kb. 15-20 ezer asztmás és más [légúti megbetegedésben szenvedő gyermeket](#) regisztráltak. 60-70 százalékuknak súlyos az állapota.

Hazánkban a betegek száma évről évre nő.

A svábhegyi kórház országos központként működött, fogadva Záhonytól Győrig a kis betegeket, akiknek többsége az elmaradott régiókból, a szennyezett levegőjű ipartelepek közeléből került Budára, a gyermekkórházba.

Számukra, a véletlenül szenvedők számára az esélyegyenlőség alkotmányos ígérete sohasem fog megvalósulni.

Úgy tűnik, egészségügyünk vezetőit ez a magas és egyre növekvő betegszám sem győzi meg arról, hogy a kiváló helyen lévő, értékes ingatlan eladásából származó bevétel csak ideig-óraig jelent plusz pénzt a tárcának, mert ezek a betegek, megfelelő környezet híján soha nem lesznek tünetmentesek, és soha nem fogják élvezni, élni az életet. Kórházlakókká, krónikus elfekvők létszámának szaporítójává válnak, majd idővel rokkanttá, akiknek ellátása jóval többre fog kerülni, mint amennyi pénzhez most jutnak azzal, hogy eladják fejük fölül a kiválóan képzett személyzettel, megfelelő technikával felszerelt mentsvárat, a svábhegyi kórházat.

Az asztma gyógyításának egyik feltétele a tiszta, jó levegő. És ebből Svábhegyen van elég! Nyilván túlságosan is sok, a gyönyörű kilátásról nem is szólva...

Természetesen a tiszta levegő önmagában, kiegészítő kezelések, gyógymódok alkalmazása nélkül nem elég.

És igen, vannak gyógyszerek is. Sztteroidok, amelyek tartós szedése még a meglévő betegségnél is súlyosabb, maradandó mellékhatásokat okoznak, az immunrendszert legyengítve kiszolgáltatott helyzetbe hozva a szervezetet, utat nyitnak más betegségek előtt.

Horváth Ágnes egészségügyi miniszter – államtitkár korában – egy rádióműsorban kijelentette, hogy nincs szükség a jó levegőre, mert a 21. században már gyógyszerekkel is kiválóan gyógyítható az asztma.

A miniszter asszony egyelőre gyermektelen. Talán sohasem látott még elképzelt, levegő után kapkodó, sírni is képtelen kisbabát, aki tehetetlen szülője kezében fuldoklik.

Ha látott volna, talán ezt is mérlegelné döntésekor.

Még egy apró megjegyzés: az asztma nem gyógyítható. Csökkenthetőek a szenvedések, élhetőbbé tehető a betegek élete, de soha nem fognak meggyógyulni. A betegség örökölhető. Többnyire az anyától öröklik, és főleg a fiúgyermek. És persze szereshető is a betegség... Környezettől, szennyezettségtől, erőnléttől és szociális helyzetükből adódó nehézségektől, alultápláltságtól függően.

Civil szervezetek tiltakoznak, petíciót írnak, szervezkednek, tüntetnek a döntés ellen, miszerint a Svábhegyről a légszennyezett Üllői útra



Fotó: Szabó Borka

irányítják az asztmás gyerekeket, akik betegségük miatt kevésbé képesek ellenállni a levegőben lévő mérgező anyagoknak.

Ott kellene gyógyulniuk, ahol a levegő szennyezettsége még talán annál is nagyobb, mint ahol megbetegedtek.

Hogy mit tehetünk?

Tiltakozunk, érvelünk, bízunk, és közben tesszük is, amit lehet.

A média annyit, hogy hangot adunk a véleményeknek, ha kell, ütköztetjük a különböző nézeteket, nyomozunk és ötletekkel, információkkal segítünk.

Most például azzal, hogy felhívjuk a betegek és hozzátartozóik figyelmét egy lehetőségre, amit talán mindenki számára elérhető áron kínálnak hegyeink.

Világszerte híres gyógybarlangokban kezelik a súlyos légzési rendellenességtől szenvedőket.

A két leghíresebb és legszebb: a lengyelországi Wieliczka sóbányája és az erdélyi Parajd sóbarlangja.

De itt, Magyarországon, Jósvalfőn, a Béke-barlangban, az Abaliget-barlangban, a budapesti Szemlő-hegyi barlangban, a tapolcai Kórház-barlangban, és a lillafüredi István-barlangban alkalmaznak barlangterápiát.

Éljenek ezzel a páratlan lehetőséggel!

Sági Erzsébet

„A Béke Erő. Erő, mely új világot teremt.”

*Fájós lábukat húzzák a felhők,
a Nap is unottan bámul a földre.
Az utcákat rovom éjjel-nappal,
fejem lehajtom egy pihegő kőre.
A téglák sóhajtanak, nyögik
ezer év terhét, nyomorát, titkát...*

A 20. század hatalmi játéka, a legalizált erőszak, amely pusztító háború képében kísért, megfertőzte a jelent is. A fegyvergyárak gigászi monopóliumokká nőttek ki magukat, miközben a politikai vezetőkkel karöltve ideológiákat gyártanak a háború szükségességéről. Ne is tagadjuk, igen sikeres propaganda révén, amely az emberek érzelmeit hivatott felkavarni, megelőzve a lehetőséget, hogy észérvek alapján lássák át a rejtett, valódi indokokat.

Pénz beszél, kutya ugat. A pénz hatalmat és még több pénzt jelent. Az emberiség fennállása óta ez a mézesmadzag a leghatékonyabb korrupciós fegyver.

Napjainkban nem az foglalkoztatja a nagyhatalmakat, hogy fokozott önmérséklettel, empátiával forduljanak mások felé. A kérdés az, hogy a nagyobb biztonságot több fegyverrel, vagy kevesebb, de „mindentudó” fegyverrel? A múlt század lehetővé tette, hogy egy gombnyomással elpusztítsuk az ellenséget, akár több ezer kilométer távolságból. Az arctalan ellenség nem ember, nem gerjeszt érzéseket, hiszen nem is látom...

Kétségtelen, hogy az erőszak kultuszának aranykorát éljük. A kérdés az, hogy megállíthatjuk-e ezt a pusztító lavinát, mielőtt az ember önmagát semmisíti meg?

A Békejel nevű mozgalom 2004-ben látott napvilágot. Magyarországon 2008. március 29-30-án gyűjtik meg a béke fáklyáit, a remény lángját. 74 másik országban egy héttel korábban üzennek a világ vezetőinek a béke nevében.

Március elsején, a tavasz reménnyel kecsegtető napján a Békejel-mozgalom budapesti szervezői tartottak gyűlést. Öröm volt látni a lelkes, tettvágytól égő arcokat, miközben arról diskuráltak, hogyan lehet a fásultság és érdektelenség világában megérinteni az emberek szívét. Ekkor tudatosult bennem a feladat súlya és tépje: a fiatalok óriási munkára vállalkoztak, hiszen 3200 ember kezébe szeretnének fáklyát adni Budapesten. A szervezés rendkívüli kihívás, ők mégis vállalkoznak arra, hogy fölrázzák Csipkerózsika-álmából az erőszakos világ áldozatait, akik inkább beletörődnek sorsukba, mintsem szembeszálljanak az elsöprő erejű gazdasági és politikai érdekek árjával.

A fiatalok tanulságos esetekről meséltek. Főlláítottak egy asztalt szórólappal, transzparenszekkel, és várták az embereket. De azok érdektelenül sétáltak el mellettük. Mások megpróbálták megszólítani a járóelőket, de a legtöbben dühösen vagy közönyösen lerázták őket. Valószínűleg azt gondolták, hogy pénzt akarnak kicsikarni tőlük. Számos módszert be lehet vetni, de a nagyvárosi ember zseni a kibúvókban.

Hogyan lehet mégis megfogni őket? Látványelemekkel – például tűzszonglörökkel, dobosokkal, utcai vetítéssel – régi bölcsesség, hogy a képek sokkal inkább lebilincselik az embereket, mint a pusztá szöveg. Sokan keresik a változást, szeretnének tenni valamit a környezetükért, csak nem tudják, hogyan. A Békejel rendezvényei segítenek megérteni az ideológiát, és különösen azért szimpatikusak, mert az összefogást



erősítik. Itt nem az érdekek dominálnak, hanem az önzetlenség. Bárki segíthet, nem kell hozzá pénz, elég egyetlen apró hozzájárulás.

Ezen a találkozón érdekes és értékes személyiségekkel ismerkedtem meg. Szó esett arról is, hogy ki mit változtatna meg a világban. Az egyik magvas gondolat így szólt: „mindenki úgy bánjon a másikkal, ahogy szeretné, hogy vele bánjanak”. Úgy gondolom, ez nemcsak vallási szempont, hanem az emberség alapköve. Egy másik résztvevő szerint a probléma az értékrend és felelősség hiánya. A hatalom képviselői számára semminek nincs következménye, még a közvélemény ereje sem hat rájuk.

Gondolatébresztő volt ez a találkozó. Megerősített a reménybe vetett hitben. Ahogy Várady Tibor fogalmazott a tavalyi fáklyagyújtás előtt: „Bizony nagy divatja van manapság a cinizmusnak – és ciki hinni abban, hogy a dolgokon lehet javítani. Pedig az elmúlt években sem csak rossz dolgok történtek. Aki odafigyel, az a kétségbeesztő folyamatok közepette reményt adó jelenségeket pillanthat meg.”

Idén március 30-án 18 órakor 3200 ember fog élő Békejelet alkotni a Hősök terén. A remény lángjait a hit kovácsolja a szeretet fegyverévé. Ahogy Mahatma Gandhi fogalmazott: „A szeretet lángjaiban a legkeményebb vasnak is meg kell olvadnia.” Higgyünk abban, hogy ez a láng megsemmisíti a gyűlöletet és az összefogás elindítja a Változást. De ahhoz, hogy egy szebb új világot építsünk, Rád is szükség van!

Zöld repkényről álmodnak a szürke falak.

A kiszikkadt lélek igazságoktól vár.

Síró vércseppek olvadnak szét a Napban,

Fáradt tagok pihenni térnek, a panaszfalak széttörnek.

Hinni kell!

Békejel-mozgalom információ: www.bekejel.net

Farkas Renáta

Főhajtás a „lánglelkű” előtt

Reviczky Gyula: Petőfi él

Petőfi él! De nem mint hiszitek,
Nem mint bágyadt tekintetű öreg.
A kor arcára nem vésett redőt,
Fehér hajjal ne képzeljétek őt.
Fejét fennhordja most is; szeme fényes;
Oly fiatal még: csak huszonhat éves!

Petőfi él! De nem volt soha rab.
Ne higgyétek, nem hord ő láncokat!
Kard van kezében, ajkán harci dal;
Előre száguld mint a bős vihar,
És túlharsogja az ágyúk moraját
Szent himnusza, egy szó: Világszabadság!

Petőfi él! Lánglelke fennvirraszt.
Vétség, halál sohasem érik azt.
Lázás szívével, ifjan, szabadon
Él és fog élni, édes magyarom.
Lesz trónok és országok pusztulása; –
De az ő sírja még se lesz megásva!

„Petőfi él! Lánglelke fennvirraszt.
Vétség, halál sohasem érik azt.”
(Reviczky Gyula: Petőfi él)

Első találkozásunkkor én voltam a fiatalabb... A másodiktól kezdve Ő.

Amikor először hajthattam fejet a kozákok kardjától elesetteknek készített emlékmű előtt, árgus szemek figyelték csoportunkat. Csakúgy, mint esti, borozgatós ismerkedéseinket a helybéliekkel.

Nagyon fiatalok voltunk és nagyon bátrak. Tudtuk, hogy baj lehet belőle, de nem lehetett nem elénekelni a magyar himnuszt. Tartoztunk ennyivel... Adnunk kellett, adtuk hát a hatósággal dacoló bátorságunkat, könnyeinket és köszönetünket.

Évek jöttek, mentek. Jártam a nagyvilágot, de Erdély utáni vágyamat nem oltotta ki sem a tenger kékje, sem Skótföld zöldje.

Tizenlét éve megadatott, hogy minden évben néhány napot Székelyföldön tölthetek. Amikor sok-sok év után először zarándokolhattam el a fehéregyházi emlékműhöz, útközben felidéztem az első találkozás szépségét, tudva, hogy az akkori varázs nem ismétlődhet meg. Tévedtem, mint már oly sokszor...

Az emlékművet védő kerítést zárva találtuk, így csak tisztos távolból hajthattunk fejet a rácsok védelmében őrt álló emlékmű előtt. Talán a kizártság okozta csalódás, talán a régi emlékek előtűdulása, talán az áhítat vagy mindez együtt, könnyeket csalt a szemembe. Lopva törölgettem könnyeimtől nedves kezem tehetetlenül csüngött oldalamon. Tenyeremben ott maradt a simogatás vágya, amivel köszönteni szerettem volna Petőfit.

És akkor megtörtént a csoda.

Még ma is érzem egy kicsi kéz vigasztaló melegét. Pöttöm lányka surrant mellém, és bánatomat látva vigaszt hozott. Megfogta az üres kezét, fekete szeméből értő bölcsesség és felhőtlen tisztaság ragyogott rám. Mosolya felmelegített, betöltött és elvarázsolt. A virágot, amit tőle kaptam – egy kicsi, sárga vadvirágot –, imakönyvemben őrzöm.

Alba Eclesia... Fehéregyháza: Segesvár lábainál, útban imádott hegyeim, Székelyföld és Brassó között található. Hajdan székely határőrök és szász telepesek lakták - első említése 1231-ből, Béla herceg, a majdani IV. Béla király tollából származik. Ma Petőfi emlékhely: talán a legismertebb, hiszen, legalább 15 millióan tudják, hogy itt halt meg 26 évesen, a segesvári csatában, 1849. július 31-én Petőfi Sándor.

Legendák születtek - majd tűntek el - arról, hogy mégsem halt meg, nem fekszik az 500 halottal együtt az út menti tömegsírbán, hanem egy szibériai ólombányában raboskodva élte le életét.

Biztosat senki sem tud.

Csontjai bárhol is porladnak, szívünkben Ő úgy él tovább, ahogy verseiből megismerhettük: mérhetetlen szabadságvágytól örökké izzó, hűséges magyarnak.

Lehet, hogy nem ott, lehet, hogy nem akkor... De, ez nem is számít. Azért halt, amiért élt is: a szabadságért.

Sági Erzsébet



Nóra, a festőművész

Gógucz Nórát egy irodalmi weblapon ismertem meg. Verseket és prózát írt, mégpedig jól. Figyelt másokra, segített és kedvesen elsimította az ilyen lapokon olykor fellángoló vitákat.

Kiegyensúlyozott, kedves ember, és ráadásul szép nő.

Közelebbi ismeretségbe egy – vakoknak készített – közös előadás, a felkészülés és a megvalósítás varázslatos napjai alatt kerültünk egymással. A rokonszenv és a barátság azonnal kitört köztünk. Azóta elválaszthatatlanok vagyunk.

S.E.: - Nórám, jól tudom, hogy nevezetes évfolyam leányként, 1956-ban születted?

Nóra: - Jól, drága Tuszka! Akkor. Mégpedig a skorpió jegyében.

Ha nem ismerném, ha arcát fátyol fedné és csak sötét szeme villanását látnám, keleti hercegnőnél alább nem tippelnék. Tartása királynői, mozdulatai finomak, szeme pedig, az a mesékből ismert, mindent látó, kigyót táncra, férfiembert térdre kényszerítő sötét csoda.

Mikor ezt elmondom neki, zavarba jön. Elpirul és tréfásan legyint:

Nóra: - Nincs bennem semmi különleges, ahogy az életemben sincs. Jártam az utamat, majd mellém szegődött a párom, azóta kéz a kézben ketten járjuk. Közös utunk szép volt, és most is az. Két kísérőnk mindig velünk tartott. Hogy kik ők? A megértés és a szeretet.

S.E.: - Nórám, ritka összhangban kell élnetek, ha lányaitok a közös életet választották veletek. Egy portán, külön-külön fészekben, de egymáshoz közel és mégsem zavarva egymás köreit éltek.

Nóra: - Mi szeretünk egymás közelében élni. Gyermkeink felnőttek, két drága unoka is cseperedik körülöttünk. Így egyszerűbb őket segíteni is.

S.E.: - Lakásotok igazi marasztaló fészek. Meleg színekkel, sok-sok párnával, takaróval, elhúzódni való kicsi zuggal teli. És a falakon képek. Mindenütt. Mióta festesz?

Nóra: - Egész életemben kiegyensúlyozott és boldog voltam. Neveltem a lányaimat és segítettem a páromnak. Otthont teremtettem a falak között. Olyan otthont, ahová mindenki siet haza. Mindig elfoglaltam magam valamivel, nem volt hiányérzetem.

De egyszer, egy téli napon olyan világ nyílt meg előttem, amire álomban sem gondoltam, hogy számomra létezhet. Közel 50 évesen, máig sem tudom milyen hatalom adta kezembe az ecsetet. Más dimenzióba kerültem. Egy új világ nyílt meg nekem, ahol újra gyermek lettem. Azóta nincs megállás. Festek. Soha nem tanultam, csak annyit, amit az általános iskolában tanítanak. Talán nem is tudok, sőt egy szakavatott szem hibát hiba hátán találhat a képeimben. De ezek a képek a lelkemből jönnek elő, a színekben élek.

Valami titokzatos erő mártja az ecsetemet a festékbe, és vezeti kezemet a vásznon.

Álmatlan éjszakáimon próbálom megfejteni, hogyan kell úgy festeni, hogy az legyen a képen, amit láttatni szeretnék.

Olyan egyszerű dolgokra gondolok, hogy a távol, az távol legyen, hogy a felhők a végtelenbe ússzanak. Rengeteget próbálkoztam, néha sikerrel, néha kudarccal, de ezek a kudarok új megoldásokra sarkalltak.

S.E.: - Rengeteg képed van. Szebbnél szebbek. Ki láthatja ezeket? Ki dönti el, hogy művészileg mennyit érnek?

Nóra: - Pályázatokon indultam, és boldog voltam, ha elfogadták a képeimet. Amikor megnyertem a Kóka Rozi meséihez kiírt illusztrációs ver-

senyt, el sem hittem.

Aztán indultam a József Attila Medáliák című országos pályázaton is, ahol harmadik lettem. Boldogságom határtalan volt. József Attila a kedvenc költőm. Az ő verseihez készíteni illusztrációt, az maga a csoda volt nekem.

S.E.: - A szakma elismerése fontos, mert meghatározza a helyed a kortárs festők között, és kijelöli a további utat. De a közönség, a hozzá nem értő, „csak” műkedvelő közönség hol találkozhat a képeiddel?

Nóra: - Számos kiállításon vettem részt. Tagja vagyok a Magyar Független Szalonnak és a Veresegyházán működő Alkotó körnek. Velük közösen szoktam járni az országot. Megyünk, ahová hívnak, visszük a munkáinkat. Különböző internetes weblapokra is felteszem a képeimet. Szívesen veszem az építő, segítő kritikákat. Engem nem lomboz le a kritika. Sőt, arra sarkall, hogy a hibáimon átlépve szebbet, jobbat fessek legközelebb.

S.E.: - Nóra, amikor a képeidet mutattad, láttam, hogy egy más tudatállapotba kerülve vetted kézbe, gyengéden és szeretettel, úgy, mintha valami élőlényhez nyúltál volna. Ennyire sokat jelentenek neked ezek a képek?

Szemérmes csend a válasz. Simít egyet a ráncatlan terítőn és hatalmasat sóhajt. Érzem, a vallomás, amiért az interjút kértem tőle, most következik.

Nóra: - A remegés a gyomromban soha nem szűnik meg, ha a vásznom elé állok. Olyan ez, mint amikor az ember lánya randevúra készül. Izgalmas, gyönyörű varázslat. Minden kép egy kis darab a lelkemből. Ugyanakkor minden kép ad is valamit a lelkemhez. Szeretetet, csodát, áhitatot, alázatot. Másképpen látom a világot, amióta festek. Kinyílt előttem egy ajtó, amin úgy lépek be, ahogy Alíz léphetett be Csodaországba, és hiszem, hogy ilyenkor ott is vagyok. Imádom a terpentint és az olaj szagát. Minden szabad percemben festek vagy olvasok.

Paulo Coelho szavait választottam életem mottójául: "menj, ahova menni akarsz, tedd, amit tenni akarsz, mert csak egy életed van, hogy oda menj, ahova menni akarsz és megtegyed, amit tenni akarsz".

S.E.: - Szebb és őszintébb végszót nem kívánhat riportja végére az újságíró. Köszönöm, hogy beengedtél az otthonodba, képeid közé, hogy meséltél éltetődről, az égi és a földi szerelemről, ami meghatározza az életedet. Hosszú, sikeres és boldog életet kívánok!

Az alábbi linkre kattintva kinyílik egy csodálatos világ, Nóra világa. A művész festményei a galériában megtekinthetők.

http://209.85.129.104/search?q=cache:rKf0xoA2e9AJ:www.alkotoportal.hu/muvesz.php%3FPHPSESSID%3D9aaeedc30b689211847f3adff8737f9%26id%3D488+G%3C%3B3gucz+N%3C%3B3ra&hl=hu&ct=clnk&cd=5&gl=hu&lr=lang_hu

Sági Erzsébet

A tenisz világában mindig voltak meghatározó játékosok, akik a sport kedvelői számára örökre emlékezetesek maradtak. Így kell gondolnunk jelenleg Roger Federerre, aki 26 évesen élő legendává válik a szemünk láttára. Uralma a mai profi sportban igazi ritkaságszámba megy, hiszen nagyon kevesen képesek ilyen hosszú ideig és ennyire határozottan dominálni sportágukat. Az egyeduralkodó azonban heteken belül vége lehet: Federer látványosan rosszul kezdte a 2008-as szezont...

A svájci először 2001-ben tűnt fel, akkor nyerte élete első fontos tornáját Milánóban, majd folyamatosan küzdötte fel magát a világranglistán. 2002-re már mint a világ egyik legjobb játékosáról és a legjelentősebb tornák (Grand Slam (GS) versenyek) esélyeséről beszéltek. Az igazi nagy eredmények azonban csak nem jöttek, ez Roger önbizalmán is érződött, úgy tűnt képtelen megbirkózni a mérkőzések mentális nehézségeivel.

Aztán jött 2003 júliusa és minden mintha egy csapásra megváltozott volna. A számára legkedvezőbb igen gyors, füves borításon, a híres

Így folytak az események éveken át egészen mostanáig. Először is, ha húsz év múlva visszaemlékezünk, ki uralta a világ teniszét a 21. század elején, mindenki azonnal rávágja majd: Roger Federer. Azonban az is biztos, sokan fogják így folytatni: de ott volt ám egy Rafael Nadal is (abszolút helyesen). 2005 óta ugyanis a mallorcai születésű Nadal állandó ellenfelévé vált a svájcinak, csak rajta múlt, hogy Federer nem vált már most élő legendává. Nadal az elmúlt három évben egymás után búcsúztatta el Federert a párizsi GS tornáról, a salakborításon rendezett Roland Garros-ról (az egyetlen GS torna, amelyet a világszűz még nem hódított el). 2007-ben azonban a spanyol mellett egyre többen tűntek fel, akik megnehezítik a világszűz dolgát – vagyis egy teljesen új generáció.

Külön kell szólni Novak Djokovic-ról. A szerbek új csillaga tavaly tavasszal került a világ élmezőnyébe, majd nyáron már le is győzte Federert. Szeptemberben a két játékos újra találkozott, a mérkőzés pedig hasonló formát öltött mint korábban. A szerb egyszerűen jobban játszott a világszűzénél. Viszont tudni kell, hogy a meccs a világ

Betegség vagy korszakváltás, avagy mi lesz veled Roger Federer?

Wimbledonban nem talált legyőzőre és élete első GS versenyét nyerte. Az addig indulatos, ütővagdosásairól is ismert játékos rövid idő alatt megkomolyodott és igazi úriemberré vált.

Öt év alatt Federer szinte minden elért, amit egy teniszese elérhet. Jelenleg 53 tornagyőzelemmel, közöttük 12 Grand Slam tróféával rendelkezik (mindössze két sikerre van a legendás Pete Samprastól, akinek 14 GS elsőse van). Ha ezek a számok nem mondanak olyan sokat, megemlíthető az a „csekély” idő, amióta a világszűz birtokolja, ugyanis pontosan 216 hete (2004 februárja óta) folyamatosan ő a világranglista vezetője (a korábbi rekord 160 hét, a szintén legendás Jimmy Connors állította fel még a hetvenes években). Egyeduralkodó a teniszvilág tetején kevésbé volt veszélyben az elmúlt években, egészen mostanáig.

Teltek-múltak az évek, de a tenisz gyorsan változó egén Roger Federer állandó csillag maradt. Mivel minden sorozatnak egyszer vége szakad, így nem szabad még a legfanatikusabb szurkolóknak sem azt hinniük, hogy a svájci egyeduralkodó végtelen. Nyilvánvaló, aki ennyire magasra teszi maga számára a mércét, az bizony nagyokat bukhat. Ahogy nyilatkozta is egyik elvesztett mérkőzése után: „Egy szörnyet kreáltam magamnak azzal, hogy minden versenyre úgy érkezem: nyernem kell.” Nem véletlen tehát, hogy Roger egy-egy veresége után a média azonnal szenzációra éhesen tudósít, egyből azt hangoztatja, már nem Federer a világ legjobbja, már leáldozott a szerencséje.

Ezekre a megállapításokra a svájci zseni sosem szentel különös figyelmet, helyette elindul következő tornáján, majd fantasztikus játékkal ismét bizonyítja azt, amivel mindenki tudata legmélyén tisztában van: ha minden rendben van Rogerral, akkor egyszerűen verhetetlen. Ugyanis ő mindig is a teniszütőjével fejezte ki magát, nem pedig nyilatkozataival. A sajtó pedig ismét kénytelen ötvennegyedik alkalommal is leírni, a már oly sokat olvasott sorokat, amelyben ismét egy újabb Federer tornagyőzelem szerepel.

legnagyobb teniszarénájában az év egyik legfontosabb döntője volt, így leginkább fejben dönt el. Végül a rutin győzött. Federer ezt a „kihívást” átvészelte, de már megérezte, közel jár hozzá a konkurencia. Ősszel az év egyik csúcspontjának számító Mesterek Tornáján elcsendesített ugyan mindenkit sziporkázó játékaival és szezonbeli hetedik tornagyőzelmével, ám az újesztendő korántsem alakul olyan jól, mint ahogy szeretne volna.

Januárban az Ausztrál Nyílt Tenisz bajnokságon „csak” az elődöntőig jutott, a már ismert név, Djokovic állította meg. Itt már nem játszott közre félelem vagy tisztelet a szerb részéről. Federer három év után először nem jutott döntőbe Grand Slam tornán. Ezt követően egy hónap pihenő majd a Dubai torna következett, kevés sikerrel. Itt egy másik feltörekvő tehetség, az angol Andy Murray búcsúztatta. 2004 után először, első fordulóban esett ki a világszűz egy tornáról. Ismét mindenki a generációváltásról kezdett beszélni – egyébként már teljesen jogosan –, amikor napvilágot látott: a svájci mononukleózis nevű betegségben szenved (gyengeséget, fejfájást, szédülést okoz), ennek tudható be gyenge szezonkezdet. Felmerül a kérdés, hogy lehetséges az, hogy egy több hónapja beteg játékosról, csak ennyi idő után derül ki, nincs rendben egészségi állapota? A válasz ismét Roger személyiségében keresendő: nem magyarázkodik egy-egy veresége után, nem az ő stílusa; elismeri kudarcat, majd előre tekint.

Le kell szögezni: betegség ide, mérsékelt edzőmunka oda, az a fajta dominancia, amit eddig Federer produkált, valószínűleg már a múlté. Helyette hatalmas küzdelem és megijósolhatatlan mérkőzések várnak ránk, amellyel, hogy azért is izgulhatunk, ki lesz a világszűz, ugyanis 216 hét után ez is újra nyitott kérdés. Egy biztos, bármi is történik a férfi tenisz világában idén, mi nézők, nem veszítünk vele.

Kállai Péter



„Azt meséld el, Pista!”

Évezredek mosolya melengeti a szívet, de ajelen viharai szétmarják a fortyogó színeket. Csak ülsz merengő aggyal kavargó szíved fölött. Újra és újra meggyilkolod őt, tépett, véres testét meggyalázod, de mindig föláll és mosolyog. Nem ölheted meg örökre, nem megy. Nem vetheted vérebe elé, nem pörkölheted forró olajban. Csak kínozod. Szétszaggatod, de összevarrják az angyalok. Foltos szíved bedobod az Örök Élet mocsarába, és egy darab lüktető üveget kapsz vissza. Áttetszőt. Már nem mosolyog, nem is él. Hiába csapod a földhöz, üresen bámuló cserepekké bomlik. Ez nem a szíved! A te szíved haldoklik, ha fáj, csöndben vérzik, ha kínozod. Egy üvegcserep nem lehet mulandó tested középpontja! Mivé lettél?

Egy gondolat függ vékony szálon a levegőben. Mozdulni akarna, de megfagyott. Körülötte a múlt dicsőségének pelyvéje kavargó céltalanul. Arctalan szavakat tépek le ajkamról. Miért ejtsem ki őket? Kinek kellene? Ismeretlenül bolyonganak a világban, egyedül a fejekben találnak magukra. Magamban beszéljek? Talán a gondolataim válaszolnak... Egy pillanatra megérint a múlt ígérete: szürkés-kék ég, barnás hegyoldal, kémények pőfékelnek boldogan, mint elégedett kalifák a török nyár derekán. Mostanra a természet elveszítette színeit. A fény elbűjt, éppúgy, mint a bizonyosság. Ösztönzés kell. Föl akarom kavarni a mocsár békanyálas, egyhangú vizét. Értelmet kell adnom a perceknek. Egyszer hallottam, hogy művészet nélkül lehet élni, de nem érdemes.

Egyedül a művészet pátosza képes megnyitni az ég kapuit, és szívárványfelhőbe burkolni az embert.

A színház varázsdoboz. Formába önti az ősi isteneket, lángra lobbantja a szív eltemetett zsarátnokát. Vajon hogyan emlékezünk vissza a legjobb darabokra? Mi ragadja meg igazán a képzeletet? Az impozáns díszlet kétségtelenül megkapó, de egy kiváló színész arcjátéka, hanghordozása, a karakter életre keltése nyújthat fergeteges extázist.

Vasárnap este új dimenziót nyitott meg előttem a színház. Bereményi Géza gondolatai felkeltették a figyelmem: „Mi lenne, ha Örkény István egy nap újra megjelenne, egy színészen, egy színházban egy este, leülne, venne egy lélegzetet, mesélni kezdené – olykor felállna – az életét, azután megint eltűnne?”

Ezen az estén az író a színész testét öltötte magára. Gondolná-e bárki is, hogy egyetlen művész képes megragadni egy zsúfolásig megtelt terem hallgatóságának figyelmét? Semmi díszlet, csupán egy karosszék – és Örkény szelleme. Mácsai Pál leveti 21. századi személyiségét, hogy a szemünk láttára Örkény Istvánként vonuljon a színpadra. Semmi kétség, hogy ez az ember a neves író – olyannyira magáévá teszi az „Azt meséld el Pista!”

című emlékirat hol fergeteges kacajt kiváltó, hol megdöbbenően elborzasztó,

hamisítatlanul örkényi passzusait. Főleg azon aggódni, hogy

unalmas lesz az előadás, mert ez a darab egy folyó: a

múlt folyama. Egy olyan ember titkait

rejt, akinek valódi arcából

c s u p á n

n é h á n y mozaikot ismer a nagyközönség. Egy olyan művész életútjáról lebbenti fel a fátylat, akinek volt szerencséje megismerni az élet palettájának valamennyi árnyalatát: hol vicces, hol bensőséges, máskor pedig kegyetlen és elkésztető zenitjeiről mesél.

Mácsai Pál zseniális színész: másfél óráig valóban úgy tekint föl rá a közönség, mint a nagy íróra, aki – bár sajnos már nem lehet közöttünk – egy másik művész testébe bújva avat be minket legbensőségeibe. Azon az estén nem Mácsait hallottam: Örkény szólt hozzám a maga utánozhatatlan stílusában.

A darab rádöbbsent, hogy van remény. Addig nem hal meg a művészet, amíg a nagy szellemek visszatérnek újabb és újabb generációkhoz.

Azért pedig, hogy a művészetet életben tartsuk, tennünk kell. Föl kell szítani a művészet, az irodalom parazsát az új nemzedékek szívében. A magyar irodalom gyöngyszemeit fényesíteni kell, különösen ezekben a nehéz órákban, amikor a kulturális kihülés és az egyedi gondolatok megsemmisülésének veszélye fenyeget.

Farkas Renáta



Pengekezű Mr. T (Sweeny Todd The Demon Barber on Flett Street)

Szerencse,
 hogy nem vagyok
 férfi. Mindig félelemmel
 tölt el, amikor egy embert pengével
 borotválnak. Már az sokkol, ha nézem. Nem
 szeretném átélni. Pedig ez a történet egy olyan borbélyról
 szól, aki erre játszik: a kenyérbe valót keresi a borotválásokkal, nem a
 kenyérét.

Szeretem Tim Burton filmjeit. Kicsit sötétek, de mindegyiknek különleges íze van. Mások, mint amiket
 általában a fogyasztói társadalom torkán próbálnak letolni. A történet sosem egy olyan hősről vagy hősnőről szól, aki
 fogkefével menti meg New York lakosságát, miközben a világbékét is – mintegy mellékesen – megoldja.

A mostani mese egy hétköznapi angliai borbélyról és annak feleségéről szól. Illetve a hivatal sötét szolgálójáról, akik aljasul elbánnak a
 kisemberekkel. Még mielőtt azok bármit is mondhatnának, már egy börtönben találják magukat.

A filmet figyelhetjük egy humoros szemzőgből is, ha azt nézzük, Mr. T, azaz Sweeny Tod hogyan próbál beilleszkedni a megváltozott világba. Érdekes jelenet,
 amikor totálisan érzelemmentes arccal ül a tengerparton, miközben körülötte mindenki énekel. Mert azt is el kell mondani a filmről, hogy műfaja: musical. S
 amit az átlagember – a Disney művek óta – nehezen visel el, a vágás (szó szerint) zseniálissá teszi. Azért erre a Burton filmek két szupersztárja is rásegít:

Helena Bonham Carter és Johnny Depp.

Esküszöm, a befejezésre még a legvadabb álmomban sem gondoltam volna. Igazán eredeti, és egyedi hangulatú, mert bár undorító,
 mégis romantikus és meghitt.

Ajánlom minden Burton fanatikusként vagy azoknak, akik nem bírnak élni Johnny Depp játéka nélkül. Mert
 – ahogy ezt tőle megszoktuk – most is karaktert alkotott. Igaz, most nem kalóz, inkább az Ollókezű
 Edvárd felnőtt verziója.

A dalok egy része fülbemászó, és a történet szerelmi szála miatt könnyen belénk is
 ragadnak. Ne csodálkozzunk, ha egyszer csak azon kapjuk magunkat, hogy
 az "I steal you"-t énekelgetjük kedvesünknek.

Nagyon drámai és nagyon véres. De most komolyan.
 Ilyen lehet, ha a Mindenszenteket keresztelik a
 Bálint nappal.

Dobos Mónika

Március közepén megjelent Coelho új könyve:

“Úrutazások,
 klónozás – lassan
 mindkettőt természetesnek
 tekintjük, de ahhoz még mindig nem
 vagyunk elég bátrak, hogy alámerüljünk saját bensőnk



mélyiségeibe. A fény harcosságának
 kézikönyve épp ilyen utazásra hív: a lelkünkben
 munkáló ellentétes erők megértésére, régi álmaink
 feltérképezésére, Személyes Történetünk beteljesítésére.

Az életműsorozatban megjelenő új kötet mintegy összefoglalja a coelho-i életmű lényegét. A
 sorozat többi tagjától eltérően nem regény, hanem a szerző regényeiben elszórtan található gondolatok
 gyűjteménye. Nemcsak a regények értelmezését könnyíti meg az olvasók számára, hanem betekintést enged a
 világ egyik legnépszerűbb szerzőjének “vegykonyhájába” is, amelyben a bibliai idézeteken kívül megtalálhatók
 a fontos távol-keleti és arab filozófusok gondolatai is.

A kerettörténetbe ágyazott elmélkedések arra emlékeztetnek bennünket, hogy
 mindannyian a fény harcosságai vagyunk. Harcosok, akik képesek meghallani
 a szív csendjét és félelem nélkül megbirkózni a nehézségekkel.
 Akiknek időnként szükségük van a megállásra, a befelé
 fordulásra, hogy újra derűvel és kitartással

szemlélhessék az életet. Akik észreveszik a mindennapi élet apró
 csodáit. Akik tudják, hogy megéri hinni, hiszen minden
 vereségre két győzelem jut.”

forrás: bookline.hu



Lusta asszony túrós lepénye:

Hozzávalók:

- 1 bögre liszt
- 1 bögre cukor
- 1 csomag sütőpor
- ½ kg túró
- 3 db tojás
- 2 dl tej
- lekvár
- mazsola
- vaj

A cukrot, lisztet és sütőport egy edényben összekeverjük. Közepes tepsit vajjal kikenünk, és ebből a keverékből 1 bögrényivel az alját megszórjuk. Rámorzsoljuk a túrót, lekvár pacnikat pottyantunk rá és mazsolával meghintjük. A maradék lisztes cukrot szétosztjuk rajta, végül ráöntjük a tojásokkal összehabart tejet. Tetejére vajat darabolunk és közepes tűzön megsütjük. Kb 30-40 perc alatt készül el közepes tűzön.

Csúnya gombóc

Nevét a kisfiamtól kapta, mert a rózsaszín mártásban üldögélő gombócok látványát nem, ízét annál jobban szerette.

Hozzávalók a tésztához:

- 1 kg burgonya,
- 1 kg liszt,
- 1 dl olaj,
- 2 tojássárgája,
- 1 pohár tejföl,
- tej, amennyit felvesz,
- ízlés szerint só.

Hozzávalók a töltelékhez és a tálaláshoz:

- ½ kg pörkölt
- 1 pohár tejföl
- 2 evőkanál liszt
- maroknyi petrezselyem

A felsorolt anyagokat összegyúrom, hogy puha, nyújtható gombóctésztát kapjak. Amíg a tészta pihen, elkészítem a töltelék: fél kilogramm maradék pörköltet ledarállok (vagy eleve darált húsból készítem), és megtöltöm vele a gombócokat.

A gombócokat forró vízben kifőzöm. Amikor felúsznak a víz tetejére, akkor jók!

A hús szaftját egy pohár tejföl és kevés liszt hozzáadásával összerottyantom, majd a kifőzött gombócokra öntöm. Finomra vágott petrezselyemmel meghintve tálalom.

Bonyolultnak tűnik, de nem az, kezdők is belevághatnak!

Túrós pogácsa

Hozzávalók:

- 25 dkg liszt
- 25 dkg túró
- 25 dkg margarin
- 10 dkg reszelt sajt
- 1 sütőpor

A lisztet a túróval, sütőporral, margarinnal összegyúrjuk, majd 1 órán át, pihentetjük.

1 ujjnyi vastagra kinyújtjuk, tojással megkenjük és a reszelt sajttal megszórjuk. Pogácsaszaggatóval kiszúrjuk és előmelegített sütőben, közepes tűzön, kb. 20 percig sütjük.

Szük Bendegúz L. állásfoglalása az MTA Elnökségének nézetével kapcsolatban

Tisztelt MTA Elnökség!

Mivel mélyen hiszem, hogy a tudomány célja a valóság leleplezése a képzelet szülte elméletekkel szemben, ezért mélységes csalódottságomat fejezem ki az MTA Elnökségével szemben a honlapjukon 2008. március 3-án megjelent "A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének állásfoglalása a darwini evolúciós elmélet védelmében" című dokumentummal (http://mta.hu/index.php?id=634&no_cache=1&backPid=390&tt_news=8007&cHash=7c24a54526) kapcsolatban, az alábbi okok miatt:

1. Az MTA Elnöksége olyan témáról ad ki nyilatkozatot, amelyet nyilvánvalóan nem vizsgált meg, vagyis tudományellenesen járt el.
2. A vizsgálódással szemben, az MTA Elnöksége pletykákra hallgat.
3. Az MTA Elnöksége saját magának mond ellent.
4. Az MTA valótlanítást állít és nem ragaszkodik a tudományos módszerhez.

Részletesen kifejtve:

1. Valószínűleg nem járok messze az igazságtól, ha azt feltételezem, hogy az MTA Elnöksége nem ismer egyetlen lektorált kreacionista folyóiratot sem, nem olvasta, nem vitatta meg, nem értékelte ezekben a folyóiratokban megjelenő megfigyeléseket, az ismeretek rendszerezését és esetleg levont következtetéseket. Mivel ez csak egy feltételezés, készen állok ennek kijavítására. Ha ez nem így van, akkor kérem, értesítsenek, az Elnökség által tanulmányozott irodalom megjelölésével, készen állok az ezekben a folyóiratokban megjelenő lektorált cikkeket megvitatni, és a véleményüket kérni, hogy mely pontokban találunk tévedéseket. Amennyiben az Elnökség problémákba ütközik az ilyen folyóiratok beszerzésében, szívesen állok rendelkezésre olyan cikkek tömkelegével, amely meg sem említi egyetlen "vallásosnak" titulálható fogalmat, hanem teljességgel empirikus megfigyelések közlésével foglalkozik, amelyek egyszerűen nem támasztják alá az evolúció elméletét. Emiatt viszont nem élvezi 67 ország tudományos akadémijának támogatását, ezzel egyidejűleg egyetlen más folyóiratban sem jelenhet meg, annak ellenére, hogy minden tudományos szempontból kifogástalan.
2. Ha az első pontom igaz, akkor az a kérdés merül fel, hogy az MTA Elnöksége honnan szerzi a kreacionizmussal kapcsolatos információit? Egy tudós tudományos álláspontokat az adott terület szakfolyóirataiból szerzi. Vagyis ebben az esetben csakis kizárólag az 1. pontban említett folyóiratokból nyerhetnek információkat, minden más csak "pletyka" minőségű. Ezzel szemben felhívom figyelmüket, hogy a kreacionista kutatók behatóan tanulmányozzák az evolucionista elkötelezettségű folyóiratokat.
3. Az állásfoglalásban a következő mondat olvasható: "Meggyőződésünk, hogy a vallásos hit (így a kreacionizmus is) sem nem igazolható, sem nem cáfolható az evolúció tudományos elméletét, mint ahogy a tudományok sem foglalkozhatnak hitbéli kérdésekkel." Ezzel szemben a Ma cikkét idézem: "Vizi E. Szilveszter szólt II. János Pál Fides et ratio kezdetű enciklikájáról, amely a hitet és a tudást egyenlőnek állította. A Biblia tanítása és a tudományos eredmények ebből következően összhangba hozhatók, az özönvíz történetét például a geológiai kutatások által feltárt, a Föld minden pontján

meglévő üledékek támasztják alá, amelyek egy, a bolygónk nagy részére kiterjedő tengerre utalnak - mutatott rá." (<http://ma.hu/tart/cikk/f/0/478/1>)

Vagyis az első idézetben az MTA azt állítja, hogy a vallásnak és a tudományoknak semmi köze egymáshoz, a másik idézetben az MTA elnöke azt állítja, hogy

1. egyetért azzal (ezt sejteti), hogy a kettő egyenlő, 2. összhangba hozhatók, 3. a geológia igazolja a Bibliát. Akkor melyik állítás az igaz? Esetleg köpönyegforgatásról van szó? Én azt gondolom, hogy a valóság az egyedül fontos, ha egy tudományos elmélet nem felel meg a valóságnak, akkor elvetendő, ha egy vallás nem felel meg a valóságnak, akkor szintén elvetendő. Amennyiben a bibliai özönvíz valóban megtörtént, akkor azt a látható tényeknek alá kell támasztania, mint azt Vizi E. Szilveszter is említette, vagy a Biblia nem igaz, és akkor miért akar bárki is hinni benne? Én ebben az esetben nem szeretnék a Bibliában hinni. De mindaddig minden okom megvan rá, hogy higgyek!

4. Az állásfoglalás a következőt állítja: "A nézetkülönbség fő forrása véleményünk szerint a vallásos hit és a tudomány természetének félreértéséből, bizonyos tudományos alapfogalmak (pl. mi az evolúció) eltérő meghatározásából adódik. Az evolúció tanulmányozása biológiai megfigyeléseken, méréseken és következtetéseken alapuló tudomány (amelynek egyes állításai bizonyíthatóak és cáfolhatóak) míg a kreacionizmus (így a teljesen hipotetikus Intelligent Design is) dogmán és feltételezéseken alapuló elmélet, amelyek nem összevethető, nem szembeállítható fogalmak."

Úgy sejttem, hogy az Elnökség itt arra gondol, hogy a tények tükrében az evolúciós elmélet követőinek módosítania kellett az evolúció fogalmát. Az MTA által 1978-ban kiadott Magyar Értelmező Kéziszótár meghatározása az evolúció szóra: "A magasabb rendű szervezeteknek alacsonyabb rendűekből való alakulása". Azonban mind a mai napig nincs tudomásom egyetlen olyan megfigyelésről, tényről, bizonyítékról sem, amely igazolna egyetlen olyan alkalmat, amikor valamely magasabb rendű, komplexebb élőlény alakult volna ki egy alacsonyabb rendűből, vagy egy teljességgel új szerv jelent volna meg. Az evolúciós elmélet által elének tárt összes bizonyítható érv valójában devolúció, informatikai szempontból egyszerűsödés, amely teljes összhangban van megfigyeléseinkkel és a kreacionista modellel.

Az evolúció tanulmányozása valóban megfigyeléseken alapulhatna! De ma egy tanult evolucionista valószínűleg nem dicsekszik Haeckel hamisított rajzaival, a lamarckizmussal, Kettlewell nyírfaaraszólo lepkékkel kapcsolatos, teljességgel félremagyarázott és nevenséges kísérleteivel, Marsh által kreált Brontosaurusszal, és még sorolhatnánk, amelyek mind az evolúció mintapéldái voltak nem is olyan régen és egyiknek sem volt semmi köze a valódi megfigyelésekhez. Természetesen a mai megfigyeléseket a korábbi eredmények tükrében értelmezik. De ha a korábbi eredmények hamisnak bizonyultak, akkor igaz-e az értelmezés? Ugyanakkor a kreacionizmus ragaszkodik a megfigyelésekhez, és kutatóiban megvan az alázat, hogy tévedés esetén belássák hibáikat...

Szük Bendegúz L.

A Creation Research Society (az amerikai Teremtéskutató Társaság) rendes tagja

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Kreacionizmus>

A narancs és a piros (abc sorrendben írva) a színtartomány meleg színei közé tartoznak. Ezek azok, amikkel bizalmat, barátságot és kellemes érzés lehet sugallni. Ha egy politikus ilyen szín mellől néz ránk a „gondoskodó atya” vagy a „megbízható barát” tekintetével, hajlamosabbak vagyunk jobban elhinni szavait. De nem erről fogok írni, hanem inkább a buziságról, ami itt folyik. Higgyék el, nem a „coming out”-okra gondolok.

Első körben szeretném tisztázni, mi is a különbség a „meleg” és a „buzi” jelentése között. Ezt egy példával szeretném megvilágítani: Elton John meleg. Saját neméhez vonzódik, nő viselkedésmintákat sajátított el. Ezzel semmi probléma sincsen. A világunk attól szép, hogy színes. Azonban egy fiatalkori klipjében, egy hatalmas cadillac-ben ülve, dalolás közben gurul át a Berlint szétválasztó fal egyik határátkelőjén, ahol az NDK oldalon az ellenőrzést végző egyenruhás hölgy teljesen elalél az énekestől.

elég jó esélyünk van, ha ekkor is a „nem”-ek többségére fogadunk), de tisztán kell látnunk, hogy bármi is lesz, a többi színről semmit nem tudtunk meg.

A kérdezés technikája nem véletlenül tudomány. A piackutatásnál végtelenül fontos a kérdések sorrendje, szórendje, szóhasználata, ugyanis mindegyik befolyásolja a válaszadót. A korrekt, objektív méréshez sok mindent kell figyelembe venni. Igaz, egy piackutatás nem népszavazás, így nem lehet demagóg és irányító.

Ha beszélgetek valakivel, hogyan és miért voksoltam, rögtön narancsimádónak titulál. Felháborít, hogy képtelennek tartanak saját vélemény kialakítására. Pedig a népszavazáson feltett kérdések nekem a következőket jelentették:

Szeretné, hogy a jelenlegi politikai vezetés (kormány és ellenzék együtt) a kiadásokat újraszervezze, és egyéb alternatív megoldásokat dolgozzon ki az érintett közösségekkel

Politikai melegség

Aki a valóság súlyos tényeit, emberek tragédiáit neveltségessé teszi, kifordítja, gúnyolja anélkül, hogy átérezné az emberi sorsokat, hogy a helyzetnek a terhét, a tettének következményeit vállalnia kellene, buzi.

Eldöntendők

Szavaztunk. Hogy mi lesz túlsúlyban, ha elegendően mennek el voksolni, nem volt kétséges. A motivációkat vizsgálva a személyiségek széles skáláját fedezhetjük fel azok között, akik arról hoztak döntést: ne legyenek díjak. Volt, aki pénztárcáját tartotta szem előtt; volt, aki csak pártzimpátia miatt; volt, aki a szegényebb rétegek iránt érzett szolidaritásból; volt, aki egyenesen kormányt akart buktatni; és volt, aki a kormány módszerei ellen tiltakozott az igen beikszelésével. Halkan még azt is hozzátehetjük, az emberi psziché az igent szívesebben használja, mint a nemet.

Végző soron sokféle ember, sokféle indokkal a fejében választott. A szavazás egyik kicsengése mégis az, hogy az ország nagy része narancsot akar a szegfű helyett.

Az eldöntendő kérdések hátránya, hogy az igazi vélemény megismerésére alkalmatlanok.

Hogy érzékeltessem az eldöntendő kérdések manipulációra alkalmas tulajdonságát, bemutatok néhányat:

Szeretné szegénységben leélni az életét? Szeretné tönkretenni Magyarországot? Ön szerint minden úgy jó, ahogy van?

Ezek mindegyike olyan kérdés, amelynek kimenetelét megjósolni – tömeges válaszadás esetén – roppant egyszerű. Most nézzük egy másik típusát az eldöntendőeknek:

Akarja Ön a fekete színt?

Ebben az esetben már kevésbé egyértelmű az eredmény (mivel ehhez a színhez kultúránkban kellemetlen érzések kapcsolódnak,

együttműködve, hogy a kormányzó pártok által – a hozzáértés teljes hiánya miatt – évek alatt felhalmozott deficitet és a halogatott működési átalakításokat végre közösen oldjuk meg, ahelyett hogy újabb költségeket hárítva - az amúgy is túlterhelt - lakosságra, velük fizetessék ki ezeket a lépéseket?

Minden más kérdés értelmezés esetén ostobaságnak és értelmetlenségnek tartottam volna a szavazás megtartását. Elkéseredtem volna azon, hogy a szervezési költségek között megint elfér majd néhány baráti, soha vissza nem térítendő kölcsön is. (Megjegyzem, furcsa, hogy míg a hétköznapi élet során a baráti üzletelések lényege, hogy a piaci árnál olcsóbban jussunk hozzá valamihez, addig ez a felsőbb körökben valahogy fordítva esik meg: az ismerősök ajánlatai általában drágábbak, mint az átlag, mégis nagyobb eséllyel kötnek üzletet velük.)

Mielőtt a két pólusba szorított gondolkodók hirtelenjében a vörös eszmék védelmezőjét vélnék felfedezni bennem, összezavarom őket. Egyáltalán nem tetszik az a lekezelő stílus, amit a miniszterelnök megengedett magának. A szavazást követő nyilatkozataiban egyértelműen azokat az embereket tette/teszi felelőssé a hiányzó összegekért, akiket a 2006-os kampányban megtevesztettek, ezért újra bizalmat és lehetőséget adtak a kormányalakításra.

Nem mellékes tény, hogy nem azok az emberek idézték elő ezt a hiányt, akik becsületesen elmennek dolgozni nap mint nap, és fizetésük legalább 40%-át az állam részére leadják. Nem mellékes az sem, hogy ezek az adók, járulékok nem változtak az új díjak bevezetésével. (Tévedés azt hinni, hogy ebben az országban bármit is ingyen kapnánk!) De nem mellékes az sem, hogy politikusaink, akik a nemzeti vagyongondatlan kezelésével előidézték a jelenlegi állapotot, nem háríthatják a felelősséget az emberekre, akik megválasztották őket. Sőt, az sem elhanyagolható, hogy egy ember, aki nyilvánosan vállalta, több millió embert megvezetett, tényeket ferdített és hallgatott el, hogy szűk klientúrájának popókját megvédje, semmilyen

erkölcsi alappal nem rendelkezik ahhoz, hogy büntudatot ébresszen azokban, akik a reformpróbálkozások bevezetése óta halas téztán éltek, hogy gyermeküket iskolába járathassák.

És az utolsó, legfontosabb tény: bár a hiány nem attól keletkezett(ik), hogy nem akarunk újabb díjakat fizetni, s hogy a hiányt végső soron nem a nép hozta létre: nekünk kell majd megfizetni.

A sértődésen, a dackorszakon már rég túl kellett volna esnie annak, aki országvezetővé válik. De miniszterelnökünk nem ennyire érett. Teszetoszáskodik, böszmeségeket csinál, míg az ovis csoport másik fele örül, hogy szinte mindenki egyetértett az ingyen csoki kérdésében.

A kárörvendésre és a haragra fordított energiákat jól felhasználva, már rég máshol tarthatna ez az ország.

Hiába az ügyesen kiválasztott meleg színek, már tudjuk, szó sincs büszkeségről. Pipiskednek, illegetik magukat, rebegtetik a pillájukat, nyáznak, segget tolnak, szappanért hajolnak, ha a pénzügyi befektetők, a pillanatnyi érdekeik úgy kívánják. S mindvégig a mi zsebünkben turkálnak, közben pedig a tőkünket markolásszák. De ez nem szeretet, csak buzizás.

Sablik Henrik



<http://negymadar.blog.hu/>



Távol

Több világ létezik. Nem is gondolnánk, milyen sok. Minden egyes nép több különböző kultúrát rejt. És minden egyes ember számára ez a kultúra mást jelent. Sőt, bennünk is folyton különböző világok harcolnak. Egy, amit a környezetünkől kaptunk, egy, amit saját magunk alakítottunk és egy, amire vágyunk. Minél többet utazunk, annál inkább érezzük a világ sokszínűségét és csodáljuk a különbségeket. De csak akkor érezzük igazán, mennyire mások vagyunk, és mégis mennyire egyformák, ha egy számunkra eddig ismeretlen országba költözünk. Ma már az Európai Uniónak köszönhetően ezt egyre többen megtapasztalják.

Lehetséges valaha otthonnak érezni azt, ami egy olyan világ, ahol az emberek idegenek, más nyelvet beszélnek és más szokásaik vannak? Nem hiszem. Beilleszkedni lehet, de otthonnak akkor is azt fogjuk tartani, ahol felnőttünk, ahonnan a gyerekkori emlékeink jönnek, ahol a nagy süteménynek illatát érezzük. Ugyanakkor rengeteget tanulhatunk és új tapasztalatokat szerezhethetünk ezen a „távoli”, új helyen. Csak pár dolog van, amit szem előtt kell tartanunk. Mindenekelőtt tisztelnünk kell a különböző kultúrákat, és alkalmazkodnunk kell az ottani szokásokhoz, betartani a szabályait. Hagynunk kell ezt az ismeretlen, új világot beépülni a miénkbe és felhasználni belőle azt, amivel többek lehetünk.

Különös dolog a távolság. Tükröt mutat nekünk akkor is, ha nem akarjuk. Látjuk benne, hogy kik azok, akik tényleg számítanak nekünk, és akiknek mi számítunk. Megmutatja, hogy mi a fontos számunkra, és segít felismerni korlátainkat és képességeinket. Egy teljesen ismeretlen és új világot látatt velünk. Talán a legjobb benne, hogy a szeretetet is felnagyítja. Bár nem értem, miért kell, hogy egy fél világ válasszon el valakitől, hogy ráébredjünk mennyire fontos nekünk és mennyire szeretjük, de az ember már csak ilyen. Néha nem látja, ami végig az orra előtt van, és nem tudja értékelni azt, ami egy karnyújtásnyira van tőle.

A távolság megváltoztatja álmainkat és vágyainkat, közelebb hozza hozzánk szeretteinket, és új kapukat nyit meg előttünk, de nincs az a távolság, ami megoldaná a problémáinkat helyettünk vagy elfeledtetné, ami elől menekülünk. Tudom, közhelynek tűnik, de a híres boldogságot csak magunkban találhatjuk meg. És mi van, ha nagyon távolinak tűnik? Nos, kicsit többet kell érte gyalogolnunk.

Zsuzs

Optimista Ügynökség az 1% gyarapításában segít.

Az 1997 óta működő Egy Optimista Magyarorszáért Alapítvány keretében, 2007-ben létrejött Optimista Ügynökség elsődleges célja a cégek, melyek társadalmi célú tevékenységeket támogatnak, nonprofit szervezettel való összehozása, valamint kommunikációs tevékenységük segítése.

Januárban sikeres kampányt szerveztünk, amelynek eredményeképpen 20 kórház ingyen vírus és behatolás védelmi megoldást kapott a komplett számítógépparkjára. Az adomány értéke 50 millió forint volt, amely igen nagy segítséget jelentett a kórházak számára, akiknek pénzügyi kerete ritkán biztosít fedezetet az ilyen informatikai fejlesztésre.

A kórházi kampány sikerén felbuzdulva, elhatároztuk, hogy segítséget nyújtunk az alapítványoknak, egyesületeknek, civil szervezeteknek, akik SZJA 1+1%-ot gyűjtenek, hogy együtt többet tehesünk Egy optimista Magyarorszáért - nyilatkozta Rózsahegy Márk az ügynökség vezetője.

A jelenlegi kampányunk célja kettős, egyrészt az adófizetőkben tudatosítani, hogy 1+1%-al azaz 2%-al rendelkezhetnek, az első 1%-ot adószámmal, a második 1%-ot technikai számmal rendelkező szervezetnek adhatják.

Adja, s ne hagyja! Fontos, ha valamelyiket nem adja, hanem hagyja, akkor az elveszik, tehát nem kerül vissza a civilekhez.

Másrészt együttműködést ajánlunk a civil szervezetek számára, hogy a második 1% gyűjtéséből olyan közös kezdeményezést valósítsunk meg, melyet egymás nélkül nem tudnánk. Együtt többet tehetünk egymásért, mivel nem elveszünk egymástól, hanem hozzáteszünk.

A programról az érdeklődők a <http://www.optimistaklub.hu/hir.php?idx=571> linken vagy az Optimista Ügynökség rovatunkban bővebben olvashatnak.



MŰKÖDÉSI TÁMOGATÁS CIVILEKNEK!

A Nemzeti Civil Alapprogram – a civil szervezetek működését biztosító legfontosabb alap – kiírta idei pályázati felhívásait.

Az eddigi évek támogatási elveinek megfelelően alakulnak az idei évben is a pályázati feltételek, azaz 500 000 – 7 000 000 Ft-os összeg között lehet támogatást kérni, függően az előző év korrigált ráfordításától (ez az összes ráfordítás és a másnak nyújtott támogatás különbözete). Nagyságrendileg a pályázók 200 000 – 2 000 000 Ft közötti

összeget szoktak elnyerni, az ennél magasabb támogatás ritka. Idén a 2006. december 31-ig jogerőre nyilvántartásba vett szervezetek pályázhatnak (nem közhasznú szervezetek is).

A pályázatkezelést tavaly óta az ESZA Kht. végzi: az idei évtől több változást is bevezettek, ezek közül a legfontosabb, hogy mindenkinek kötelező regisztrálnia magát az EPER rendszerben (Elektronikus Pályázatkezelési és Együttműködési Rendszer). A kötelező regisztráció során a szervezet alapadatait kell megadni, és a regisztrációs nyilatkozatot a pályázatkezelőhöz személyesen vagy postai úton eljuttatni. Mindezek után a pályázatot országos hatókörű szervezetek esetében elektronikusan, míg regionális pályázatok esetében papíralapon vagy elektronikusan (1 200 000 Ft-os támogatásigénylés felett csak elektronikusan) szükséges beadni.

Újdonság, hogy a szervezet alaptevékenységéhez kapcsolódó költségek elszámolhatók működési költségként, valamint támogatható az ösztöndíjas és az önkéntes foglalkoztatásának költsége is.

A működési pályázatok esetében az országos hatókörű szervezeteknek 2008. március 2-ig, az észak-magyarországiaknak 19-ig, az észak-alföldieknek 26-ig, a közép-magyarországi szervezeteknek április 2-ig, a Nyugat-Dunántúlon működőknek 16-ig, a dél-alföldieknek pedig 23-ig kell beadniuk támogatási kérelmüket.

Az NCA működési támogatásokon kívül támogatja a civil szervezetek nemzetközi, illetve önszerveződési aktivitását, hírlevél kiadását és honlap létrehozását. A szakmai pályázatok kiírása március folyamán várható, az önszerveződési kollégium pedig már közölte felhívását (beadási határidő március 28-ig), amely a civil együttműködések, érdek-képviselési és egyéb hálózati rendszerek létrehozását, fejlesztését, illetve a civil szervezetek belföldi döntéshozó, tanácsadó és szakértői testületekben történő részvételét és a szektorok közötti együttműködést támogatja.

Részletek találhatóak a "<http://www.nca.hu/>" www.nca.hu és a www.esza.hu oldalakon, továbbá szívesen válaszolunk kérdéseikre a "<http://www.harmonium.hu/>" www.harmonium.hu weblap tanácsadó rovatában.

Eredményes pályázást kívánunk!

Fotó: Gubis Mariann



ubuntu
linux emberi lényeknek

Zsebóra, mozdonyfütt, harangzúgás, a vagy mi a baj a világgal



Fotó: Szabó Borka

A vonat.

Csupa közhely.

Lassú, késik, piszkos, hosszú, unalmas.

Kerékszkatolás, váltókon döcögünk, nézzük a tájat, rozsdáizzel a szánkban.

Négyen egy kupében: a vörös, a nyakkendős, az öreg, én.

A vörös fiatal, izeg-mozog, a nyakkendős vállalkozó, az öreg... A becsületes munkában megszűnt, földhöz-jószágához-kerthez értő egyszerű parasztember archetípusa.

A vörös pufók arca, párnás keze, füle és haja vörös. A nyakkendős öltönyben, ingben, nyakkendővel. Az öltöny hanyagul gyűrött, látszik: munkaruha. Olyan középszürke. Otthon érzi magát benne.

Az öreg ritkás haja hófehér, az arca ráncos, ujjai sárgák, szeme színe, akár a frissen fagyott jég. Simára beretvált, dohányszagú, gyakran gyújt rá.

Műanyagpalackból vizet iszik néha.

Bámulok kifelé, az üvegen szűrken odaszáradt vízcseppnyomok, por.

'Száll a négyhuszonnégyes, mert az én papám fűti...' Hol van már a mozdonyfűtő, a négyhuszonnégyes, a robogás? Hol van Cseh Tamás, meg a fehér babák? Csak hosszú, kényszerű utak vannak, vasúton. Amikor előbb csendben ülünk, méregetjük az útítársakat, nézünk kifelé, aztán körbekínáljuk a cigarettát, az nyitottá tesz, oldott a hangulat. Beszélgetni kellene.

A vörös kezdi: ki, hová, merre. Topogatózás. Fogáskeresés. Ismerkedünk.

Pestről a megyeszékhelyre tart, sem a várost, sem a megyét, sem a Nyírséget nem ismeri. A szabolcsi mentalitást. Nem lesz könnyű dolga, sejtí talán ő is. Friss diplomával, első munkahelyre tart, háborog. Micsoda világ az, ahol az ország végére kell mennie, ha munkát akar. Sorolja szaporán a bajokat, gazdasági jellemzőket, munkanélüliségi rátát, munkaerőpiaci helyzetet eleméz. A munkaerő kényszerből a fővárosba koncentrált, ő ezért csak vidéken kap lehetőséget. Ott is csak a közigazgatásban. Multinacionalitás, befektetői szempontok, infrastrukturális háttér. Meg annak hiánya. Sorolja, szerinte mi a baj a világgal. És persze a globalizáció. A nemzeti érdekek sajnos végképp háttérbe szorulnak. Szomorú realitás, nem tehetünk ellene. Ilyen az unió.

A nyakkendős bólogat, egyetért, neki nem kell mondani, saját bőrén tapasztalja. Hitelért a fővárosba kell utaznia. Üzleti terv, megtérülési mutatók, garanciák, a kereskedelmi bankok nem vállalnak kockázatot. Hónapok telnek el, utazik, semmi sem biztos. A vállalkozása közben már szinte leáll. És ha megkapja a hitelt, csak valutaalapút. Keresztárfolyamok, árfolyam-ingadozás, és akkor a kamatokról még nem beszélünk. Politikusi felelősség. Hogy élénküljön így a gazdaság? Fejlesztésre nem telik, pedig több munkahely több állami bevételt generál. Vegyük például Szlovákiát. És vesszük. A járulékok összege, meg adókulcsok.

Elemzik a gazdaságot, a világgal. Sorolják, mi a baj a világgal. Van véleményük, objektív módon kifejtve, számokkal alátámasztva.

Én egy idő után az öregre figyelek. Nem néz ránk, néha bólint, csak úgy magának, a tájat nézi. Homlokán a ráncok megsokasodnak. Látom, figyelni azért félfüllel a beszélgetést. De mennyit ért belőle vajon? Mit jelent számára a globalizáció? A munkaerőpiaci helyzet, a számok, kamatok, politika? Érti-e, hogy mi a baj a világgal?

A földműveléssel kézzel fogható, évről évre ismétlődő ősi rutinján túl ért vajon bármit is?

- Maguk felé hogy látják ezeket a dolgokat, bátyám?

Rám néz hosszan, figyelmesen. Felméri mennyi időt lehetek, városi vagy vidéki, meg aztán, hogy valóban érdekel-e a véleménye.

Szinte hallom, ahogy fantáziátlan, csak egy irányba működőképes agya csikorgva dolgozik.

Zsebébe nyúl, előveszi a kopott, megmattult cigarettatárcát. Kinyitja, körbekínálja. Csattan a régi, benzinszagú, füstös öngyújtó. Mélyen leszívja a füstöt, lassan, az orrán át fújja ki. Ismét engem néz, hátradőlve.

- Volt az én apámnak egy zseborája. Még a nagyapámtól örökölte. Én következtem volna az öröklésben, ha a háború el nem vitte volna az órát, már ha értik, mire gondolok. - Bólintunk. Értjük.

Értjük? Ez lenne a baj a világgal? Hogy a háború elvitte az órát? Mindegy, én kérdeztem, most választ kapok.

- Afféle régi, vaskos szerkezet volt, üvegfedéllel, porcellán számlappal. - Így mondja: porcellán, megnyomva az eleket.

- Én arról a számlapról tanultam meg a római számokat. De, tudják, az volt a feneség, hogy a készítője elrontotta, mert a négyest négy kis vonallal jelezte, pedig az valójában egy vonal, meg egy vébetű. Ezt később, a tanító úrtól tudtam meg.

Elhallgat, nézi az ablakon át az elmaradozó épületeket. Elnyomja a végigégett cigarettát, aztán folytatja:

- Elég az hozzá, hogy az órát nem felhúzóval kellett beigazítani, hanem volt a számlapján egy kis lyuk. Az ember felpattintotta a fedelét, a kis lyukba illesztette a kulcsot, amit apám az óraláncra akasztva hordott, hogy el ne kallódjék. És ha ezzel megvolt, akkor tizenhat csavarintást kellett tenni vele. Ha tizenötöt csavarintott, akkor hamar lejárt, ha meg eggyel többet, megszakadhatott a finom szerkezetbe' valami.

- No, apám, a sok dolog közepette erről néha megfeledkezett. Akkor persze az óra megállt. És nem volt mihez igazítsa, mert a házban nem volt más időmérő, illetve a konyhában lógott egy falióra, de annak a felhúzólánc elszakadt. Be kellett volna vinni Nyírgyulajba, mert közelébb nem volt hozzáértő ember. És pénz se lett volna a javításra.

Újra rágyújt, aztán folytatja.

- Ha tehát az óra megállt, apám kiment a ház elé, déltájt. Felpattintotta az óra fedelét és felhúzta. Aztán várt.

A házunktól, a kövesúton, valami háromszáz méterre volt a vasút. Aztán amikor apám meghallotta a mozdonyfüttöt, beállította a mutatókat tizenegy óra ötvenhét percre, mert a nyírbátort gyors minden nap pontosan akkor ért a kövesúti sorompóhoz, és abban az időben a vasúton az volt a regula, hogy a sorompónál sípolni kellett.

Apám tehát a mutatókat beállította, aztán várt tovább. És ha azok pont tizenkettőt mutattak, amikor a faluban harangozni kezdtek, bólintott, lecsattintotta a fedelet, az órát a zsebébe dugta és ment a dolgára. Mert tudta, hogy az öreg Ángyán, a harangozó, a sekrestye órájához igazítja az életét. Így hát három dolgot is ellenőrzött egy füst alatt. Tudta, hogy a vonat nem késett, a harangozó sem, és az óra is pontos. - Elnyomja a csikket, vár egy keveset.

- Ha az én apám ma élne, és kiállana a ház elé a lejárt órával, a vonatfüttöt hallva beállíthatná tizenegy óra ötvenöt, és tizenkettő húsz között bármire, mert a vonat Nyírbátortól hozzánkig mindig összeszed huszonöt perc késést.

Ha meg a harangozóhoz állítaná, akkor az óra mutathatna tizenegy ötvenöt és tizenkettő óra öt perc közt bármennyit, mert a harangot elektromos szerkezet veri mostanában, azt meg pontosan beállítani eddig nem sikerült senkinek.

Hát, uram, ha mán megkérdezte a véleményemet, szerintem ez a baj a világgal, lássa!

Nem szól többet. Hátradől, és jégkék szemével nézi a nyírségi tájat.

Pesti Úr

HORDÁSI HIBA

- Elnézést kérek, önöknél vettem ezt a cipőt, és látja, elszakadt a talpa...
 - Értem. Miben segíthetek? - az eladó unottan végigmérte a középkorú nőt, és egy kósza pillantást vetett a csizmára, ami ernyedten lógott a vevő kezében.
 - Október környékén vettem. Látja? Alig hordtam négy hónapig!
 - Nedves telünk volt. Továbbra sem mondta, én miben segíthetek.- felelte hideg udvariassággal az eladó.
 - Elszakadt. Ki szeretném cserélni. Hibás cipőt sóztak rám.
 - Ez lehetetlen. Mi csakis és kizárólag kiváló minőségű, olasz lábbeliket forgalmazunk. Amiről ön beszél, az hordási hiba.
 - Hogy?! - a nő értetlenül izlegette a szót.
 - Hordási hiba. Ahogy mondom. Nem vigyáztott rá eléggé.
 - Ez nevetséges!
 - Akkor írjon bele a panaszkönyvbe, de nem sok értelme, úgymint én fogok válaszolni rá. Ez hordási hiba. Nem vagyok köteles kicserélni. Ha esetleg vásárolni szeretne, szívesen állok a rendelkezésére.
 - És ha nem?
 - Abban az esetben csak rabolja az időmet.
 A vevő dühödten csapta be maga mögött az ajtót, az eladó pedig megkönnyebbülten felsóhajtott. Alig várta már, hogy véget érjen a munkaidő.
 Hosszú hetekbe telt időpontot szerezni.
 Csak bírja ki azt a pár órát.
 Utána minden megváltozik.
 Ez garantált.
 Nem bírta már tovább. Magára kapta kabátját, és bezárta a boltot.

Széles és jéghideg márványlépcsőn lépkedett felfelé. Körülötte végláthatatlan oszlopsor, egy-egy szobor, és sehol egy fényforrás. Csak a kezébe adott fáklya. A cég profiljához tartozik ez a kis hangulatkeltés is - gondolta, s közben megszaporoztta lépteit.
 Fázott.
 - Jöjjön csak be! - hallotta valahonnan a sötétből.
 - Elnézést, hozzám szolt? - kérdezte az eladó félénken.
 - Igen. Nyissa ki az ajtót.
 - Milyen ajtó... - kérdezte a férfi, de torkán akadt a szó. - Jah, ez az - motyogta zavartan, és benyitott.
 Az az ajtó nem volt addig ott.
 Nem ivott.
 Akkor hogy nem vette észre?
 Nem... az az ajtó nem volt addig ott...
 - Jöjjön már be! - a férfi szót fogadott.
 Az iroda teljesen átlagos volt. Picit nagyzó, de mindenképp átlagos. Díszes vázák, sötét mahagóni asztal, dívány, perzsa szőnyegek, pár íz-

léses keleti fa...
 S az íróasztalnál egy öltönyös ördög.
 - Miben segíthetek?
 - Elnézést kérek, önöktől vettem ezt az életet, de, nézze csak! - azzal a férfi levetkőzött, és lehúzta magáról a színtelen életet, amire annak idején annyira gyűjtött.
 Az ördög unottan méregette a méretre szabott, pontosan kidolgozott, de meg kell hagyni, meglehetősen gyűrött életet.
 - Látja?!
 - Mit kéne látnom? Még mindig nem értem Önt.
 - Kérem! Itt... ez itt... lyukas! Unalmas, kopott, pocskék!
 - Ez minden élettel megcsik...
 - De nem ilyen korán!
 - Áh, szóval újat szeretne venni! Abban segíthetek... - tette össze kezét az öltönyös ördög.
 - Nem! - üvöltött fel fájdalmasan az eladó. - Nem venni! Cserélni! Kérem!
 - Nem értem - mosolygott az ördög. - Maga bolti eladó. Egy pillantásból látnia kéne mi itt a probléma, miért nem cserélhetem ki.
 - Kérem!
 - Sajnálom. Igazán. De nem tehetek semmit. Ez hordási hiba - sokáig visszhangzott még ez a mondat a csarnokban, akárcsak az eladó lefelé siető léptei a lépcsőn.

Pár óra múlva az öltönyös ördög felállt az asztalától. Köhintett egyet, és eltűnt a berendezés. Egy fényes csarnokban állt, egy hatalmas trón tövében.
 - Uram! - kezdte - Miért kell nekem ezt csinálnom? Ez nem nekem való munka! Az a sok ember...

Sajnálom. Nem segíthetek. Emlékszel a szent szóra, nem?

- Igen, parancsolóm. Hordási hiba...
 - Ennek szellemében kell folytatnunk üzletpolitikánkat.
 - De miért, Uram, miért? - borult térdre könyörögve az öltönyös ördög. Az Úr pedig elmosolyodott.
 - Mert az mégis hogy venné ki magát, ha bevallanánk, mi se végezzük már jól a munkánkat...

Ternák Tünde



Nyerjen velünk jegyet a Pinceszínházba!

Az alábbi kérdésekre való helyes megfejtést beküldők között 10-10 színházjegyet sorsolunk ki. A helyes megfejtéseket a jatek.mentropia@gmail.com címre várjuk. Az e-mail-ben, melynek tárgya a pályázott előadás időpontja legyen, kérem, tüntessék fel nevüket, telefonszámukat, és azt is, hány főre szeretnének helyet foglalni (egy személy délelőtti előadásokra maximumánisan 2-5, esti előadásokra 1-2 darab jegyet nyerhet).

Beküldési határidő: a pályázott előadás előtt 76 órával.

A darabok ismertetőit a www.pinceszinhaz.hu oldalon lehet elolvasni.

A szerencsés nyertesek az előadás előtt fél órával vehetik át a jegyüket a pénztárnál.

Pinceszínház, 1093 Budapest, Török Pál u. 3.

Tel: (061)218 0207

Verebes István - Sorsjáték

Hány nézőt sorsolnak ki a darabban a kerekasztal köré?

- A 1
- B 2
- C 3

2008. március 31. hétfő, 19:00, színházterem - Díszvendég: Kornis Mihály

"Pedig én jó anya voltam" (Pogány Judit)

Ki a művésznő férje?

- A Koltai Róbert
- B Kulka János
- C Szerednyei Béla

2008. március 25. kedd, 19:00, színházterem

Lázár Ervin: A kisfiú és az oroszlánok - mesejáték

Melyik művet nem Lázár Ervin írta?

- A A négyszögletű kerek erdő
- B A kis hableány
- C A hétfejű tündér

2008. március 29. szombat, 11:00, színházterem

2008. március 30. vasárnap, 11:00, színházterem



ГУБИС МӘҖИӘН



ҖАҖӘД ӘНӘВ

СЗӘБӘ ВОРҖА



УВЕҖИӘВ СИҖӘН

ГУБИС МӘҖИӘН



УВЕҖИӘВ СИҖӘН



Mentrópia Szerkesztőség

Cím: 1011 Budapest, Mária tér 4.
Telefon: 06-70-325-9451

Főszerkesztő: Sablik Henrik
Főszerkesztő-helyettes: Gáspár Ildikó
Mechanika: Czifra Bogi
Promóciós vezető: Ámann Richárd
Koordinátor-tanácsadó: Lőrincz Edina

Rovatvezetők: Angi Orsolya Beáta (Tükörkép),
Dobos Mónika (Fitt kultúra),
Orosz Norbert (Bulvárblokk),
Páll Zoltán (Önműködő irodalom),
Czifra Bogi (Margó)

Alkotók: Ámann Richárd, Angi Orsolya Beáta,
Bartha Bálint, Czifra Bogi, Dobos Mónika,
Farkas Renáta, Gáspár Ildikó,
Molnár Péter, Páll Zoltán,
Sági Erzsébet, Szabó Borka,
Ternák Tünde

Állandó vendég alkotók: Raffai Péter, Reich
Károly, Váczy Jépont Tamás, Vilisics Ferenc

Arculat: Kellényi Kata

Vezető fotós: Gubis Mariann
Fotósok: Beke Péter, Farkas Renáta, Fejér
Bálint, Kiss Andrea, Lőrincz Edina, Sántha
Krisztina

Vezető grafikus: Szabó Borka
Grafikusok: Dobos Mónika, Sántha Krisztina,
Vezető korrektor: Szabó Borka
Korrektorok: Gáspár Ildikó, Lőrincz Edina,
Váczy Ludmilla

Mentrópia - az állampolgár lapja
kéthetente megjelenő, elektronikus kiadvány

ISSN 1789-4913

Honlap: www.mentropia.hu
Hivatalos archívum: epa.oszk.hu

Kiadja a Mentrópia Kulturális Közhasznú
Egyesület
Alapítva 2007-ben

Cím: 1191 Budapest, Kisfaludy u. 26.
Bankszámlaszám:
10404027-00022735-00000007

Elnök: Sablik Henrik
sablik.henrik@mentropia.hu
Alelnök: Kellényi Kata
kellenyi.kata@mentropia.hu
Titkár: Szabó Borka
szabo.borka@mentropia.hu

Kapcsolat: info@mentropia.hu

Olvasó-munkatársaink a
mentropia.zsak@gmail.com
e-mailcímmre küldhetik el alkotásaikat.

Bármilyen probléma, jogsértés esetén kérjük
Olvasóinkat, értesítsenek minket, hogy kor-
rigálhassuk hibánkat!

(c) Mentrópia 2006-2007.
Minden jog fenntartva